

straffeprocessuelle tvangsindgreb ikke anvendes, i det omfang en tilsynsmyndighed mv. har begrundet mistanke om et strafbart forhold, og forholdet er anmeldt til politiet.

Det bagvedliggende synspunkt er, at anvendelsen af et tvangsindgreb i tilfælde, hvor der foreligger en sådan mistanke, i stedet bør ske efter reglerne i retsplejeloven, som netop tilsigter at varetage de særlige retssikkerhedsmæssige hensyn, der gør sig gældende, når en person mistænkes for at have begået et strafbart forhold.

I overensstemmelse hermed er det i en række nyere lovforsarbejder lagt til grund, at administrative kontrolmyndigheder mv. ikke kan anvende tvangsindgreb, hvis en person er konkret mistænkt for et strafbart forhold. Det er i den forbindelse lagt til grund, at muligheden for at anvende tvangsindgreb uden for strafferetsplejen begrænses fra det tidspunkt, hvor der foreligger konkret mistanke om et strafbart forhold og ikke – som anbefalet i 1985-betænkningen – fra det tidspunkt, hvor den pågældende myndighed eventuelt indgiver anmeldelse om forholdet til politiet.

Som eksempel på lovforsarbejder, hvor dette synspunkt er afspejlet, kan bl.a. nævnes L 73/1998 om forslag til lov om ændring af skattekontrolloven, kildeskatteoven, arbejdsmarkedsfundsloven, toldloven og en række afgiftslove. Her fremgår det af Skatteministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 6 af 8. november 1998 fra Folketingets Skatteudvalg (L 73 – bilag 2) bl.a., at skattemyndighederne er udelukket fra at anvende de administrative kontrolbeføjelser, hvis skattemyndighederne inden et kontrolbesøg foretager en formodning om et strafbart forhold og vurderer, at der er grundlag for at rejse sigtelse. Skattemyndighedernes anvendelse af kontrolbeføjelser er ifølge svarelsen begrænset til de tilfælde, hvor kontrollen ikke foretages med henblik på at straffe den pågældende.

De nugældende regler om forholdet til strafferetsplejen ved gennemførelse af tvangsindgreb er i øvrigt beskrevet på side 89ff i betænkningen.

3.6.2. Kommissionens forslag

Kommissionens flertal finder, at den praksis, der som nævnt i pkt. 3.6.1 umiddelbart ovenfor følger af de senere års lovgivning på en række forvaltningsområder, bør overføres til en generel regel. Der bør således efter flertallets opfattelse indsættes en generel bestemmelse i lovgivningen om begrænsninger i administrative myndigheders adgang til at udøve kontrolbeføjelser i tilfælde, hvor der foreligger konkret mistanke om et strafbart forhold. Det gælder, hvad enten

der er tale om tvangsindgreb rettet mod den, som er mistænkt, eller mod andre.

Flertallet anfører som overordnet argument, at hensynet til ikke at omgå de straffeprocessuelle regler i retsplejeloven – som indeholder regler for adgang til ransagning, beslaglæggelse mv. i forbindelse med efterforskning af strafbare forhold – indebærer, at der bør være begrænsninger i mulighederne for, at offentlige myndigheder kan foretage tvangsindgreb uden for strafferetsplejen, hvis der er konkret mistanke om, at en person har begået et strafbart forhold.

Kommissionens flertal finder, at forvaltningsmyndighedernes kontrolbeføjelser bør begrænses fra det tidspunkt, hvor en person »med rimelig grund mistænkes for at have begået et strafbart forhold«. Kommissionens flertal har i den forbindelse lagt vægt på, at dette »skæringstidspunkt« i højere grad end f.eks. tidspunktet for en myndigheds indgivelse af politianmeldelse tilgodeser borgernes retssikkerhed. En ordning, hvorefter en forvaltningsmyndighed frem til tidspunktet for indgivelse af politianmeldelse uden særlige begrænsninger skulle kunne foretage tvangsindgreb med hjemmel i de administrative kontrolbestemmelser, ville således efter flertallets opfattelse bl.a. være forbundet med en omgældsrisiko, idet en myndighed bevidst ville kunne udskyde tidspunktet for indgivelse af anmeldelse.

At der skal være tale om, at »en person med rimelig grund mistænkes for at have begået et strafbart forhold«, indebærer ifølge flertallet, at mistanken skal være baseret på fornødne konkrete, objektive oplysninger i den konkrete sag. En myndighed, som har mistanke om, at »der er noget galt«, vil i den forbindelse uden særlige begrænsninger kunne være berettiget til at gennemføre eller fortsætte et kontrolbesøg mv., indtil der i givet fald er tilvejebragt visse nærmere konkretiserede oplysninger om karakteren og omfanget af det eller de forhold, som mistanken angår.

Kommissionens flertal har overvejet, om de særlige begrænsninger i adgangen til at gennemføre kontrolbesøg mv. i tilfælde, hvor en person med rimelig grund mistænkes for at have begået et strafbart forhold, burde udformes således, at et tvangsindgreb i disse tilfælde ikke kan gennemføres, medmindre det vil kunne udelukkes, at der vil blive tilvejebragt oplysninger af betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse.

Flertallet finder imidlertid, at en sådan bestemmelse ville føre til en retstilstand, der ikke forekommer acceptabel, idet f.eks. arbejdsmiljø-, miljø- og fødevaremyndighederne i tilfælde, hvor en borger eller en virksomhed mistænkes for et strafbart forhold, i givet fald